A°. 1858. N°. 273.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

DONDERDAG 18 NOVEMBER.

Met 1 Januarij 1859 zal de ROTTERDAMSCHE COURANT in vergroot formaat, met geheel nieuwe letter gedrukt, en *zonder prijsverhooging*, worden uitgegeven.

Buitenland.

LONDEN den 16 november.

Men zegt dat de Prins van Wallis zich eerlang naar Berlijn zal begeven.

— In weerwil der hoog geroemde hartelijke verstandhouding tusschen Engeland en Frankrijk, of liever tusschen de Regeringen dier beide Rijken, blijven verscheiden Londensche dagbladen iedere gelegenheid aangrijpen om aan hunnen wrevel tegen het Keizerlijk Gouvernement lucht te geven. Zoo noemde, onder anderen, de *Saturday Review* dezer dagen het te Lissabon voorgevallene een „ Staatsstreek ,” terwijl de *Examiner* een artikel over het graaf *Montalembert* aangedaan proces deze woorden tot opschrift geeft: „ De waanzin van het Despotismus.”

— *Hadj-Alarby-Attar* en verscheiden hooggeplaatste Mooren in dienst des Keizers van Marokko, met de bijzondere zending in Engeland belast om kanonnen en ander oorlogsmaterieel aan te koopen, bezochten laatstleden donderdag, met toestemming van graaf *Malmesbury*, de verschillende gedeelten van het arsenaal te Woolwich. Zij droegen allen den Turkschen tulband en de rijke en schitterende kleeding van hun Land. Hunne verschijning wekte de nieuwsgierigheid der werklieden, die bij hun vertrek het arsenaal verlieten, zoo zeer op, dat men den bijstand eener escouade politiekonstabels moest inroepen, om de vreemde bezoekers naar het station van den spoorweg te begeleiden.

— De *Friend of India* zegt het volgende: De opperbevelhebber in Engelsch Indië bewaart het geheim nopens zijne bewegingen. Nogtans is het algemeen bekend dat al de afdeelingen order ontvangen hebben om zich tegen 1 october gereed te houden, en dat de beslissende expeditie in den loop dier zelfde maand aanvangt. Men wil Oude zoodanig onder het juk brengen als het nog nooit door Engelsche soldaten onder het juk is gebragt. Men wil den laatsten muiteling in de laatste provincie die ons gezag getergd heeft onderwerpen. Met dat doel zal een leger zóó als het zelden in Indië gezien is te Cawnpore worden zamengetrokken. Het zal 25,000 Engelsche soldaten en 10,000 ruiters sterk zijn. Men kan in den tijd van drie weken tot de uiterste grenzen der provincie voortrukken, en als de plannen van lord *Clyde* slagen zal hij vier maanden van een zeer gunstig jaargetijde voor zich hebben. Alvorens dit groote leger zijne operatien aanvangt moeten de zaken in de Behar geregeld zijn.

Men zegt dat sir *H. Rose* het bevel over de strijdkrachten voeren zal, die belast worden met Centraal Indië van de tegenwoordigheid der Cipayers, Wilagutis, Mekranis en andere rooverbenden te zuiveren, die eene groote vooringenomenheid met de regeringloosheid aan den dag leggen. Na dien veldtogt zal, indien hij wèl slaagt, de groote opstand van 1857 als geëindigd moeten worden beschouwd. Het overschot er van zal niet te sterk zijn om door de politie te kunnen bedwongen worden. De goede uitslag hangt van de geheele verstrooijing der muitelingen in Oude af.

PARIJS den 16 november.

Ingevolge een voorstel van prins *Napoleon* heeft de Keizer bepaald dat Israëlieten zullen worden benoemd tot leden der algemeene raden in Algerië, ten einde openlijk te doen blijken dat de gelijkheid van godsdienst voor de wet volkomen is.

Prins *Napoleon* heeft bepaald, dat het organiek besluit van 17 februarij 1852 omtrent de drukpers in Frankrijk voortaan ook in Algerië geheel ten uitvoer zal worden gelegd, zoodat alle verdere beperkende bepalingen zijn ingetrokken, welke achtereenvolgens door verschillende Gouverneurs Generaal waren genomen.

Om bij de koloniale zaken te blijven, kunnen wij hier nog bijvoegen, dat de kolonel *Faidherbe*, de gouverneur-generaal van Senegal, die zich thans in deze hoofdstad bevindt, de goedkeuring schijnt verworven te hebben op het door hem aan het oordeel der Regering onderworpen plan tot uitbreiding der Fransche kolonisatie tot Senegal. Wordt dit plan ten uitvoer gelegd, dan zal de heerschappij van Frankrijk in die streken zich tot den Niger uitstrekken.

— De werkzaamheden aan de nieuwe brug over de Seine vorderen goed; deze brug zal 144½ el lang, 14 el breed en van ijzer gebouwd worden. De kosten, welke op 1,170,000 francs begroot zijn, zullen half door den Staat en half door de stad gedragen worden.

— Het plan van den maire van Marseille, volgens hetwelk 53 millioenen francs voor aanbouwingen en werken ten nutte en tot verfraaijing dier stad zullen worden aangewend, is den 10 dezer door den Gemeenteraad van Marseille met eenparige stemmen aangenomen.

— Vorst *Poutiatine*, gezant van Rusland in China en vice admiraal, die het handelsverdrag met Japan geteekend heeft, en graaf *Peschouroff*, belast met depêches uit China en Japan voor St. Petersburg, zijn met de *Euxin* te Marseille aangekomen.

— Men is thans in het bezit van latere berigten uit Tourane dan de in het rapport van den admiraal *Rigault* vervatte. Het aan het Hof van Hué toegestane tijdsverloop, om voldoening te geven aan de grieven van Frankrijk, was verstreken zonder tot eenig resultaat te leiden, doch de opperbevelhebber van het expeditie-leger had den aanvang des oorlogs nog uitgesteld tot op de ontvangst der versterkingen welke hij van Manilla te gemoet zag, en inzonderheid van de stukken geschut welke noodig zijn om den goeden uitslag der operatien te verzekeren.

— Het blijkt thans dat het berigt, alsof de heer *de Païva*, de minister van Portugal bij het Fransche Hof, reeds hier was aangekomen, voorbarig geweest is.

— De telegraaf meldt dat prins *Alfred* van Engeland door den Koning van Portugal met groote voorkomendheid ontvangen is, en dat het budget van ontvangsten en uitgaven aan de Portugesche Wetgevende Kamers is voorgelegd.

KEULEN den 16 november.

In alle oorden der Pruissische Monarchie veroorzaken de verkiezingen voor de Tweede Kamer groote drukte. Tot de kandidaten die te Berlijn veel kans hebben om te slagen behoort de baron *Heinrich von Arnim*. Onder de 1529 kiezers, welke in die hoofdstad benoemd moeten worden, zijn 105 Israëlieten, en volgens de laatste statistieke tabellen treft men onder de 431,326 inwoners van Berlijn 16.032 Israëlieten aan.

— Uit Stuttgardt wordt de volgende aardige bijzonderheid medegedeeld: In een huis alhier werd vijf jaren geleden eene groote volière geplaatst en met verschillende inlandsche vogelen en kanarievogels bevolkt. Onder de eersten was een roodborstje. Na verloop van een jaar gaf men, op een warmen lentedag, de vrijheid aan de inlandsche vogelen en liet alleen de kanarievogelen in de volière achter. Toen de eerste sneeuw viel vertoonde het roodborstje zich in de woning, zweefde en sjilpte rondom de huisgenooten en de volière, rustte niet vóór men het daar weder had binnengelaten, en bleef daar den ganschen winter door zeer vrolijk doorbrengen; maar toen de lente was wedergekeerd gaf het te kennen dat het op nieuw vrij wilde zijn, en men liet het andermaal wegvliegen. Dit heeft zich nu drie jaren achtereen herhaald, en dezer dagen, zoodra de eerste sneeuw gevallen was, kwam het diertje zich ten vierden male laten opsluiten.

— De Keizer en de Keizerin van Oostenrijk zijn den 11 dezer te Praag aangekomen, tot bijwoning der plegtige feesten ter eere der nagedachtenis van den veldmaarschalk *Radetzky*. Bij hunne komst in den Hofburg werden HH. MM. door de leden des hoogen adels en de te Praag aanwezige generaals ontvangen, terwijl zij boven aan den trap door keizer *Ferdinand* en keizerin *Maria Anna* verwelkomd werden. Des avonds was de stad geïllumineerd en zag men eene groote en verblijde volksmenigte op de been.

Het huwelijk van den Kroonprins der Beide Siciliën met de Zuster des Keizers van Oostenrijk zal nu hoogst waarschijnlijk den 16 januarij, zijnde de verjaardag van den Prins, gesloten worden. De Prinses zal te Manfredonia ontschepen, waar de Prins haar ontvangt, om den volgenden dag hunnen feestelijken intogt te Napels te doen.

— Volgens een brief uit Venetië heeft de aartshertog *Ferdinand Maximiliaan* de veertien dagen welke hij te Miramare en Trieste doorbragt inzonderheid aan de belangen der marine gewijd. Hij woonde meermalen de beraadslagingen der Admiraliteit bij en scheepte zich den 8 october, niettegenstaande de zee zeer hol stond, op het stoomjagt *Fantasia* in. Te Trieste bragt Z. K. H. eenige uren met den aartshertog *Karel Lodewijk* door, en te Brück maakte hij zich de aanwezigheid van zijnen broeder den Keizer ten nutte om verlof tot het doen eener reis naar Sorente te vragen. Te Pola woonden hij en de Aartshertogin het te water laten van het linieschip *l'Imperatore* bij, vertoefden eenige dagen te Messina en Palermo en kwamen den 24sten te Miramare aan wal. Den 11 dezer was de Aartshertog te Venetië, had de hoofden der verschillende administratien aldaar bij zich ontboden en hield met hen drukke zamensprekingen. Na ongeveer eene week te Mantua te hebben doorgebragt, zullen de Aartshertog en de Aartshertogin den winter te Milaan doorbrengen Aan een vijftal om politieke redenen uitgewekenen heeft de Aartshertog verlof verleend om naar hun Vaderland terug te keeren, en hun het Oostenrijksch burgerregt teruggeschonken.

BRUSSEL den 16 november.

De Kamer der Representanten heeft heden een vreemd tooneel opgeleverd. Zoodra, namelijk, de algemeene beraadslagingen over het adres in antwoord op de Troonrede geopend waren, vroeg de graaf *de Theux*, het hoofd der regterzijde van de Kamer, het woord en las, ook in naam zijner politieke geloofsverwanten, eene verklaring voor, hoofdzakelijk hierop nederkomende dat het ontwerp-adres der commissie in strijd met alle vroegere parlementaire gebruiken en de daarin gebezigde taal tergend en beleedigend voor de minderheid was, weshalve deze meenen zou aan hare waardigheid te kort te doen als zij aan de beraadslagingen over dat adres deel nam. Kort daarop verliet de heer *de Theux* de zaal en werd door een aantal zijner vrienden gevolgd, zonder dat de pogingen der heeren *Lelievre* en *Dolez* hen daarvan terug konden houden.

De heer *Rogier*, minister van binnenlandsche zaken, betuigde zijn hartelijk leedwezen over het weggaan van den heer *de Theux*. De Ministers, zeide hij, waren niet over het adres van antwoord geraadpleegd, maar konden zich daarmede zeer wèl vereenigen, en moest nu de Oppositie, omdat het adres niet in haren smaak viel, zich aan de behandeling daarvan onttrekken, terwijl zij buiten de Kamer de hevigste beschuldigingen tegen de Regering rigt? Eene zoodanige handelwijze kwam den Minister niet opregt of waardig voor, en hij noodigde de leden der minderheid die nog in de zaal aanwezig waren uit dat voorbeeld niet te volgen.

De Ministers, zeide de heer *Rogier* verder, hadden de gelegenheid gewenscht om hun gedrag na de optreding van het tegenwoordig Kabinet op te helderen en te verdedigen, maar dit zou niet kunnen geschieden wanneer de leden der Oppositie de Vergadering verlieten.

Na nog eenige woordenwisseling, aan welke de voormalige ministers *Vilain XIIII* en *Dedecker* eenerzijds, de minister *Rogier* en de heer *Orts* anderzijds deel namen, volgde de behandeling der artikelen van het adres, hetwelk daarna in zijn geheel met 53 tegen 9 stemmen werd aangenomen. De commissie die het den Koning moet overbrengen werd vervolgens bij het lot benoemd.

(Per Telegraaf.)
MARSEILLE den 16 november.

Een heden morgen ontvangen berigt uit Rome verzekert dat al de groote Mogendheden, Oostenrijk niet uitgezonderd, van den H. Stoel de teruggaaf van den jongen *Mortara* aan zijne ouders hebben geëischt, waarop de Pauselijke Regering geantwoord zou hebben dat het volstrekt onmogelijk was aan die eischen te voldoen. De *Civita Cattolica* behelst over deze zaak een vertoog, dat als half officieel beschouwd wordt.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 17 november.

De dag van den 17 november 1813 wordt heden in deze residentie door het uitsteken der vlaggen van de openbare gebouwen herdacht.

— Gisteren werd door den oud-burgemeester der residentie, jhr. mr. *G. L. H. Hooft*, de 50ste verjaring van diens huwelijksdag gevierd. Bij die gelegenheid heeft de Gemeenteraad hem een zilveren geschenk aangeboden, ontworpen en vervaardigd door den heer *J. M. van Kempen*, onder het toezigt eener commissie uit den Raad. Het stelt voor de Stedemaagd, die, de regterhand opheffende, daarmede een eiken- en lauwerkrans aanbiedt, terwijl de linkerhand rust op een schild, waarop het wapen van 's Gravenhage staat; aan haar voet ligt de horen des overvloeds en het figuur rust tegen eene afgeknotte zuil, met de spreuk: *Historia testis temporum.* Dit prachtig en schoon gewerkt stuk staat op eene ebbenhouten piedestal of voet, waarvan de vier zijden gedekt zijn door schilden, het eerste met het wapen der familie *Hooft*, het tweede met de woorden: *Lid van den Raad* 1822, *Wethouder* 1826, *Burgemeester* 1843—1858; het derde met de inscriptie: *Aan den Oud Burgemeester, de Leden van den Gemeenteraad, de Secretaris en de Ontvanger*, 1858, en het vierde met den naam van den Oud-Burgemeester, in een krans van eikenbladeren. De commissie, belast met de aanbieding van dit geschenk, heeft zich des middags ten half een ure van hare taak gekweten. Op de toespraak, waarmede de heer Burgemeester zijnen ambtsvoorganger het geschenk aanbood, heeft deze met de meeste hartelijkheid geantwoord en herhaaldelijk te kennen gegeven, dat hij diep getroffen was over dit blijk van toegenegenheid der leden van het Gemeentebestuur.

— De conclusie van den Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad in de zaak der duitenplaatjes is uitgesteld tot vrijdag aanstaande.

— Heden heeft voor het Prov. Geregtshof in Zuidholland de nieuw benoemde officier van justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Leyden den gevorderden ambtseed afgelegd.

ROTTERDAM den 17 november.

In de rivier voor deze stad vertoonde zich heden nog al drijfijs; verschillende stoombooten en beurtschepen zijn daardoor, maar vooral ook uithoofde van den lagen waterstand, onregelmatig en sommigen in het geheel niet aangekomen.

Aan den heer *B. Tours* jr. (zoon van onzen geachten stadgenoot) is eene onderscheiding te beurt gevallen, die wij gaarne vermelden. Deze jeugdige kunstenaar, die zich ter volmaking zijner studien vroeger te Brussel en laatstelijk te Leipzig bevond, is door den Russischen prins *Galitzin* (zoon van dien aan wien *Beethoven* eenige zijner compositien opdroeg) uitgenoodigd om deel uit te maken van zijn privaat strijkquartet-personeel. De heer *Tours* jr. gaat dus met dien Prins naar Rusland, waar hij des zomers op diens landgoederen en des winters in de groote steden verblijf zal houden.

De Zangvereeniging der Rotterdamsche Afdeeling van de Maatschappij: *tot bevordering der Toonkunst*, bestemde

hare bijeenkomst van vrijdag 12 dezer tot de uitvoering van eenige toonwerken, die in hare voorgaande bijeenkomsten waren ingestudeerd en op dien avond was aan de door de leden der Zangvereeniging geintroduceerden de gelegenheid verschaft om de vruchten van die studie te komen genieten, in het gewone local, de Concertzaal in de Bierstraat. De talrijke opkomst en herhaalde toejuichingen der genoodigden getuigden dan ook van eene belangstelling, die door de keuze en uitvoering van het volgend programma allezins werden geregtvaardigd. Onder leiding van den uitstekenden directeur, den heer *J. J. H. Verhulst*, werden ten gehoore gebragt, in de eerste afdeeling: Vier koren, van *Palestrina*, *Arcadelt*, *Orlando Lasso* en *Lotti*, Motet *Jesu meine Freude*, van *Bach*, en Motet, met pianobegeleiding, *des Staubes eitle Sorgen*, van *Haydn*; in de tweede afdeeling: Vier geestelijke gezangen, met Hollandschen tekst (op 38) van *Verhulst*; Hymne voor sopraanstem met koor- en orgelbegeleiding, van *Mendelssohn Bartholdy*, en Adventlied voor sopraansolo en koor, met piano-begeleiding, van *Schumann*. Aanvangende met de genoemde koren van oudere beroemde toondichters (door welker verzameling en uitgave de afdeeling *Amsterdam* zich heeft verdienstelijk gemaakt) bood het programma eene als 't ware chronologische opvolging van voortreffelijke klassieke toonwerken aan, die tevens eene aangename verscheidenheid opleverde en ook in de heerlijke Hymne van *Mendelssohn* en het kernachtige stuk van *Schumann* de kennismaking verschafte van een paar hier nog niet gehoorde compositien. De uitvoering zelve leverde op nieuw de krachtige bewijzen voor de verdiensten dezer zangvereeniging en van haren directeur. De deels zeer moeijelijke koren werden met eene juistheid, kracht en schakering uitgevoerd, die in 't algemeen, maar vooral in den zang zonder begeleiding hoogen lof verdienen. Terwijl wij, om den aard en het personeel dezer uitvoering, ons van eene gedetailleerde kritiek onthouden, zou het echter ongepast en overdreven bescheiden zijn, indien wij, bij de hulde, die wij in de eerste plaats aan het koor toebragten, niet ook insteemden met den dank aan de dames en heeren die het solo quartet vormden en aan den dilettant die de piano- en orgelbegeleiding uitvoerde. Het verheugt ons daarbij niet minder loffelijk te mogen gewagen van den zang van mej. *H. M. Hutschenruyter*, honorair lid der zangvereeniging, die, behalve in de quartetten, ook de sopraan solos in de beide laatste nommers van het programma met smaak en inzigt op eene gepaste en verdienstelijke wijze heeft voorgedragen en verdiende toejuichingen oogstte.

Zijn wij wel onderrigt, dan zal de Zangvereeniging eerlang in eene uitvoering met orchest voor de leden der Afdeeling optreden en zal het programma van dat huishoudelijk muziekfeest geheel uit toonwerken van Nederlandsche componisten zijn zamengesteld, en daarop onder meer een nieuw werk van den heer *Verhulst* en de loffelijke vermelde compositie van *Vondel's Lucifer* van *J. A. van Eyken* voorkomen. Met belangstelling wordt die uitvoering te gemoet gezien.

Bij Zr. Ms. besluit is aan *J. Irish Stephenson*, gepensioneerd majoor met rang van luitenant kolonel, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den 31 maart aanstaande eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van kommandant van het huis van militaire detentie te Leyden, en zulks onder dankbetuiging voor zijne vele aan den Lande bewezen diensten.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van woensdag 17 november.*

De *Voorzitter* deelt mede, dat door de verschillende afdeelingen benoemd zijn tot rapporteurs van de ontwerpen van wet: 1°. omtrent het toezigt over de spoorwegen, de heeren *Thorbecke*, *Godefroi*, *Heemskerk*, *de Kempenaer* en *Sander*; 2°, tot herziening van het tarief van in-, uit- en doorvoerregten, de heeren *Wintgens*, *Schimmelpenninck*, *Meeussen*, *Dirks* en *Stolte*.

De *Voorzitter* geeft kennis, dat het eindverslag gereed is over de ontwerpen van wet, tot inkoop en amortisatie van schuld en tot regeling van het fonds voor den verkoopprijs van domeinen over 1858. — Drukken en ronddeelen, terwijl de beraadslagingen daarover worden bepaald na afloop van die over het ontwerp tot regeling van den arbeid der gevangenen.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot vaststelling van maatregelen tot ontruiming van Schokland. — Dat ontwerp wordt zonder discussie met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna zijn aan de orde de beraadslagingen over de verschillende ontwerpen van wet tot bekrachtiging van provinciale belastingen in de provincien Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Groningen en Drenthe. — Ook die ontwerpen worden zonder discussie en met algemeene stemmen aangenomen.

Thans zijn aan de orde de beraadslagingen over het voorstel van den heer *Sloet tot Oldhuis*, tot het afkoopbaar stellen der tienden.

Alvorens daartoe wordt overgegaan, wordt door den heer *van Eck*, uit naam der commissie voor de verzoekschriften, rapport uitgebragt op een adres betreffende dit onderwerp. Dit adres zal ter griffie worden nedergelegd.

De Voorzitter opent thans de beraadslagingen over het voorstel van den heer *Sloet*.

De heer *Anemaet* bestrijdt het voorstel, waarin hij eene ongeoorloofde aanranding van het eigendomsregt ziet, terwijl de practijk zou doen zien dat, hoe aanlokkelijk de theorie van het voorstel ook zij, het practisch onuitvoerlijk zou worden bevonden. Daarbij komt dat de bezwaren van den heer *Sloet* nopens de tiendheffing zijns oordeels niet van overdrijving zijn vrij te pleiten, en tot staving van dit gevoelen wijst hij op de nieuwe ontginningen, de landaanwinningen, inpolderingen en het in cultuur brengen van landen en dat juist in oorden, waar zij aan tiendregt onderhevig zijn, zooals in Zeeland, Overflakkee en elders. De spreker voorziet ook dat het voorstel nieuwe twisten zal scheppen en slapende processen doen ontwaken. Maar dat alles is nog maar van ondergeschikt belang; zijn hoofdbezwaar is, dat het voorstel eene ongeoorloofde aanranding van het eigendomsregt bevat, daar hij overtuigd is, dat het grondwettig niet geoorloofd is iemand van zijn eigendom te ontzetten dan alleen in het publiek belang en tegen schadeloosstelling. Men zegt nu wel dat de landbouw een publiek belang is, maar de spreker vindt zulks te ver gezocht. De spreker vindt ook het voorstel niet genoegzaam toegelicht, omdat daartoe den voorsteller de gegevens ontbraken. Hij loopt hierna de verschillende artikelen door en wijst verder op een belangrijk request van tiendheffers en grondeigenaars uit Charlois, onlangs bij de Kamer ingekomen. Zijne slotsom is, dat het voorstel, zoo als het ligt, bij geene mogelijkheid kan worden aangenomen. Ware het voorstel nog van de Regering uitgegaan, voorzien van alle inlichtingen en met het oog op de verschillende toestanden, dan zou zijn votum welligt gunstiger zijn, vooral ook daarom, omdat de Regering dan in de gelegenheid ware geweest zich ook uit te laten over het finantieel verlies voor de schatkist en ook welke de werking van het voorstel zou zijn met betrekking tot de kroondomeinen, die meestal uit tienden bestaan. Hij zal om al deze redenen tegen het voorstel stemmen.

De heer *van Lynden* stelt de pogingen van den voorsteller op hoogen prijs, dewijl daardoor, al wordt zijn voorstel niet aangenomen, echter veel licht over de geschiedenis der tienden zal zijn verspreid; hij vindt de zaak dan ook voldoende toegelicht en het voorstel niet ontijdig, terwijl hij meent dat de zaak van beide zijden tot overdreven voorstellingen aanleiding heeft gegeven. Zijn bezwaar ligt echter in art. 147 der Grondwet, volgens hetwelk niemand van zijn eigendom kan worden ontzet dan ten algemeenen nutte en tegen voorafgaande schadeloosstelling, en dat algemeen nut houdt hij niet voor hier aanwezig. Wenscht men dus de tienden af te schaffen, dan zou men moeten beginnen met eene herziening der Grondwet, en dit vindt hij te kras. Het verbeterd ontwerp is wel veel eenvoudiger, maar hij kan het echter niet aannemen omdat er in art. 1 nog wordt gesproken van een afkoop van tienden op de vordering van tiendpligtigen, dus gedwongen, en omdat de bloktienden voor ¼ in de bepalingen zijn opgenomen. Hij kent maar twee wijzen van ontzet te worden van zijn eigendom: bij onteigening en bij regterlijk vonnis. Men zegt, dat er eene derde is, de bevoegdheid der wet. Hij antwoordt, dat daarboven is de Grondwet; ook de magt van den wetgever heeft hare grenzen, welke niet mogen overschreden worden, zonder het welzijn van het Land in gevaar te brengen. Men zou alsdan evenzeer in art. 1 kunnen bepalen, dat iedereen verpligt zou wezen, zijn eigendom te verkoopen. Dit verlangt de voorsteller niet. Hij wil gaarne medewerken tot afschaffing der tienden, mits de belangen van beiden, van tiendhouder en tiendpligtige, geëerbiedigd worden. Ten zij hij anders overtuigd worde, zal hij den voorsteller verzoeken, zijn ontwerp in nadere overweging te nemen.

De heer *L. D. Storm* zegt, dat de aanneming van het voorstel een noodlottig antecedent zal daarstellen. Hij treedt daarop in breedvoerige beschouwingen over de zaak en komt tot dezelfde slotsom als de vorige sprekers.

Alvorens de gewone pauze wordt gehouden, deelt de *Voorzitter* eene kennisgeving mede van den heer *van Wassenaer*, meldende het overlijden van mevrouw *Hoffman*, echtgenoote van het lid der Kamer.

Na de pauze vraagt en bekomt de heer *Hoynck van Papendrecht* verlof tot het rigten van eenige vragen aan de Regering nopens de vertraging, welke het brieven vervoer tusschen Duitschland en ons Rijk tegenwoordig ondervindt, ten gevolge der opheffing van den nachttrein op den Rhijnspoorweg; terwijl men vroeger vroegtijdig zijne brieven te Amsterdam en Rotterdam had, worden ze nu eerst na elf ure des morgens bezorgd, waardoor eene groote vertraging in de behandeling en afdoening van zaken wordt veroorzaakt, waarbij nog komt dat de brieven naar Duitschland ook vroegtijdiger moeten bezorgd worden. Hij wenschte gaarne te vernemen, of reeds maatregelen genomen zijn om in dat ongerief te voorzien, en, zoo ja, of zij van dien aard zijn, dat men met grond de opheffing van die bezwaren mag verwachten. — De *Minister van Finantien* erkent het ongerief, dat ten gevolge der suppressie van bedoelden nachttrein is ontstaan, en de administratie der posterijen zal alles aanwenden om het te verminderen of geheel te doen ophouden, doch dit hangt grootendeels af van den uitslag eener conferentie, welke binnen weinige dagen zal worden gehouden tusschen gecommitteerden van Nederland en Pruissen over eene nieuwe conventie nopens de aansluiting der Duitsche aan de Nederlandsche spoorwegen, in stede der vroegere welke is opgezegd. — De heer *Hoynck* merkt op, dat dusdanige onderhandelingen dikwerf lang duren en had daarom gewenscht, dat de Regering gebruik had gemaakt van hare bevoegdheid om het getal treinen en de vertrekuren van den Rhijnspoorweg te bepalen, om langs dien weg het ongerief te doen ophouden. — De heer *van Hoëvell* ondersteunt dit denkbeeld, maar vestigt er ook de aandacht op, dat er tegenwoordig slechts eenmaal per dag gelegenheid bestaat, om met den zoogenaamden sneltrein regtstreeks van Duitschland herwaarts te komen, maar die dienst is zoo geregeld, dat men meer moet betalen en later aankomt, wat ook verbetering behoeft. — De heer *Dullert* spreekt in denzelfden geest. — De heer *Godefroi* is van gevoelen, dat de Regering geenszins de bevoegdheid heeft de Maatschappij te dwingen, dat zij hare treinen alleen voor de post inrigte, en zulks ook met het oog op de concessie, waarbij bepaald wordt dat de Regering het getal en de uren van vertrek der treinen regelt, met gemeenschappelijk overleg der concessionarissen. Zijn de grieven gegrond, dan is het de schuld van de Regering, welke bij de regeling van het getal treinen en de vertrekuren niet genoegzaam op de belangen van het publiek gelet heeft, had men toch op eene andere regeling aangedrongen, dan had de Maatschappij daarin mogelijk bewilligd. — De heer *van Hoëvell* verklaart, dat het juist zijne bedoeling was bezwaren tegen de Regering in te brengen. — De *Minister van Finantien* uit zijn leedwezen, dat de vragen niet zijn gerigt tot zijn ambtgenoot van binnenlandsche zaken, tot wiens departement de zaak eigenlijk behoort, waardoor hij buiten staat is op dit oogenblik een volledig antwoord te geven. Hij acht echter het beste, den loop der onderhandelingen af te wachten, maar kan niet anders doen dan de geuite wenschen aan zijn ambtgenoot overbrengen. — Na nog korte discussie wordt de interpellatie gesloten.

De beraadslagingen over het voorstel van den heer *Sloet* nopens de tienden worden voortgezet.

De heer *de Kempenaer* bestrijdt het voorstel, omdat het decreet van den Franschen Keizer van 22 januarij 1813 nog bestaat, en wegens de in art. 147 der Grondwet opgenomen onschendbaarheid van den eigendom. — De heer *Meylink* deelt mede, dat hij in gevoelen met vorige sprekers verschilt omtrent de geschiedenis der tienden. — De heer *Schimmelpenninck van der Oije* is voor het voorstel om het beginsel. Reeds vóór twintig jaren heeft hij in deze Vergadering de wenschelijkheid van de afkoopbaarheid der tienden aangetoond, en waarom zou men, daar in meerdere punten hetzelfde beginsel is aangenomen, het dan ook hier niet toepassen. — De heer *Godefroi* meent ook dat het decreet van 1813 nog bestaat en dat het nu alleen de vraag kan zijn, waar het beginsel beter geregeld is: bij het van kracht zijnde decreet of bij het nieuwe voorstel, dat hetzelfde beginsel behelst. — De heer *van Voorthuysen* verdedigt het voorstel, daar hij de opheffing der tienden op staatshuishoudkundige gronden als wenschelijk, ja hoogst noodzakelijk acht.

De voortzetting der beraadslaging wordt daarna bepaald op morgen ochtend ten elf ure.

Bij de memorie van beantwoording der Regering omtrent hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1859 is gevoegd eene nota van wijzigingen, waarbij de volgende verhoogingen in het oorspronkelijk ontwerp worden voorgedragen: *f* 13,800 voor eene verhooging der jaarwedden van de ambtenaren op de provinciale griffien; *f* 45,200 voor de overneming van de Gouvernements gebouwen te Maastricht; *f* 1600 wegens het eerst dezer dagen genomen besluit om de taak, dusverre door den hoogleeraar *van Assen* vervuld, aan twee docenten toe te vertrouwen; het voornemen zou zijn, de lessen over het Nederlandsch burgerlijk regt en die over het Romeinsch regt aan twee verschillende personen, een gewonen en een buitengewonen hoogleeraar, op te dragen, en de Regering vertrouwt, dat de bezwaren, die de afdoening dezer zaak dusverre hebben vertraagd, eerstdaags opgeheven zullen zijn en tot eene spoedige benoeming der twee nieuwe docenten zal kunnen worden overgegaan; *f* 75 voor de jaarwedden der ambtenaren en bedienden bij de kabinetten van archaeologie en van penningen en munten te Leyden. Alzoo te zamen eene verhooging van *f* 60,675, waardoor het eindcijfer van hoofdstuk V wordt gebragt op *f* 6,976,379 50.

De Regering heeft in hare memorie van beantwoording over het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1859 verklaard, dat in den loop van het tegenwoordig zittingjaar zullen worden voorgedragen wetsontwerpen nopens de militie, het middelbaar onderwijs en de bewaarscholen. Zij heeft verder te kennen gegeven, dat zij niets onbeproefd laat, hetgeen de invoering der nieuwe onderwijswet kan bevorderen, en daardoor de verbeteringen te verkrijgen, welke uit die wet kunnen voortvloeijen. De Regering erkent wijders de wenschelijkheid om het archiefwezen bij de wet te regelen, en om regels te stellen voor het verleenen van concessien voor openbare werken en middelen van vervoer. Zij merkt echter op, dat het ontwerpen van laatstgemelde wet echter is verschoven ten gevolge van den zucht om te voldoen aan de motien van orde der Kamer, tot spoedige afdoening der aangevraagde concessien voor den aanleg van spoorwegen. Bij de beantwoording der bedenkingen, in de afdeelingen der Kamer geopperd nopens het nieuw daar te stellen gebouw voor den Hoogen Raad, gewaagt de Regering van hare bedoeling, om bij de nieuwe regterlijke organisatie voor te dragen, dat dit hoog regterlijk collegie tevens een hof van appel in burgerlijke zaken worde, en dat de provinciale hoven vervallen. De aangelegenheid der Delftsche akademie is thans bij het Departement van Kolonien in behandeling.

Het adres van den Gemeenteraad van Alkmaar tot ondersteuning van het spoorwegplan van *J. Revius* c. s., waarvan dezer dagen is gewag gemaakt, is in de zitting der Tweede Kamer van eergisteren ingekomen. In dezelfde zitting zijn verzoekschriften ter tafel gebragt van de Kamer van koophandel en fabrieken te Utrecht en van de Raden van Putten en Nunspeet tegen het bekrachtigen der concessie van den Noorderspoorweg; van den heer *Dull*, te Almelo, houdende klagten over de wijze, waarop zijne aanvrage om concessie van spoorweglijnen van Regerings wege ontvangen zijn; van fabriekanten van tapijten, tarwe bloemmeel, lood, hagel, lederenz., tegen de herziening van het tarief; van de Kamer van koophandel en fabrieken te Zwolle, betrekkelijk de kosten der handelgedingen en faillissementen; van den Raad van Geldermalsen, aandringende op verpligte heffing van gemeente-opcenten op het gedistilleerd, en van slavenhouders op St. Martin, omtrent het bedrag der hun toe te kennen schadeloosstelling bij de slaven-emancipatie.

Nader verslag omtrent den oogst in Zuidholland.

De tarwe, ofschoon zij in sommige streken wel eenige schade leed door den hevigen wind, is over het algemeen van uitmuntende hoedanigheid. De opbrengst was echter middelmatig. Zij wordt gemiddeld begroot op 15 tot 30 mud per bunder. — De rogge is daarentegen in elk opzigt uitnemend geslaagd en bragt op van 25 tot 45 mud per bunder. — De wintergerst was over het algemeen van zeer goede hoedanigheid. De opbrengst kan berekend worden van 50 tot 70 mud per bunder. De zomergerst daarentegen was minder dan een vorig jaar. Het beschot bedroeg hoogstens 25 mud per bunder. — De haver had in den oogsttijd veel van regen te lijden. — De opbrengst was echter over het algemeen niet ongunstig. In enkele streken bedroeg zij 40 tot 60 mud per bunder. — De erwten en boonen hebben zoowel door de droogte als door de zoogenaamde luis een zeer middelmatig gewas opgeleverd. De opbrengst kan niet meer dan 8 tot 16 mud per bunder worden geschat. — De aardappelen hebben over het algemeen genomen, een zeer goed beschot opgeleverd. De bekende ziekte rigtte wel is waar op enkele plaatsen eenige verwoestingen aan, maar de aanvankelijke vrees in dat opzigt is door de uitkomst beschaamd. De opbrengst was van 120 tot 200 mud per bunder. — Het kool of raapzaad is bij de uitkomst redelijk medegevallen. In enkele streken had het gewas zoo van de luis als van den storm op 25 julij veel te lijden. De opbrengst liep dan ook zeer uiteen. Zij bedroeg van 8 tot 30 mud per bunder. — De beetwortel heeft op Flakkee en Goedereede een goed gewas en ruim beschot opgeleverd. — De meekrap en tabak, in het land van Voorne op kleine schaal geteeld, is voor zooveel de eerste betreft goed geslaagd. Men oogstte 2000 pond meekrap per bunder. De tabaksteelt is echter

minder voordeelig uitgevallen dan in 1857. Omtrent de vermoedelijke opbrengst kan geen opgave worden gedaan. De meekrap heeft op Flakkee en Goedereede mede een gunstig gewas opgeleverd. De opbrengst kan gesteld worden voor de driejarige op 3000 en voor de tweejarige op 2500 pond gestampt goed per bunder. De tabak, in de afdeeling Delft en omstreken der Hollandsche maatschappij van landbouw verbouwd, heeft door den storm van 25 julij veel geleden. — Vlas is in het land van Voorne en Putten door de hevige hitte nagenoeg geheel mislukt. Onder Voorne konden enkele partijtjes goed genoemd worden, doch in Putten is 7/8 gedeelte afgemaaid tot veevoeder. De opbrengst van het bewerkte wordt gerekend op 7 mud lijnzaad en 120 steen vlas per bunder. In den Hoekschen waard gaf dit gewas mede ongunstige uitkomsten. De opbrengst van het lijnzaad kan niet hooger dan 7 mud per bunder gesteld worden. Ook in al de andere afdeelingen der Hollandsche maatschappij van landbouw bleef de opbrengst van dit gewas beneden het middelmatige. — De hennep in de streken der vijf Heerenlanden geteeld heeft een zeer voordeeligen oogst opgeleverd. Ook in den Alblasserwaard is dit gewas uitmuntend geslaagd. — De boomvruchten zijn over het algemeen schaarsch. Appelen en peren hebben door den storm in julij veel geleden, zoodat die oogst niet heeft opgeleverd wat men in den aanvang wachtte. — Hooi- en weiland. Zoo als verwacht werd heeft het hooiland vooral op de hooge landen geringe uitkomsten opgeleverd. De latere regens hebben evenwel op de landerijen gunstigen invloed gehad, zoodat de weilanden met eene goede hoeveelheid gras zijn voorzien. Dit opent ook dit jaar het vooruitzigt, dat het vee bij aanhoudend gunstig weder lang in de weide zal kunnen blijven. De geringere opbrengst van hooi zou daardoor weer vergoed worden. — Over het algemeen kan aangaande het nieuwe gewas voor den oogst van 1859 worden gemeld, dat het koolzaad uitmuntend schoon te velde staat en dat ook de rogge en wintertarwe zeer gunstige vooruitzigten geven.

Ds. *J. A. ten Bokkel Huinink*, pred. te Ee, heeft voor het beroep naar de Hervormde gemeente te Loon-op-Zand bedankt.

Bij de Christelijk afgescheiden Gereformeerde gemeente te Werkendam is tot predikant beroepen ds. *W. H. van Leeuwen*, thans aan den Helder.

— Op den 16 dezer werd ter teregtzitting van het Prov. Geregtshof in Zuidholland, onder voorzitterschap van den heer mr. *F. Buyskes*, behandeld de zaak van *F. W. Bade*, schaapherder te Vrijenban, appellant van een vonnis der Arrondissements Regtbank te 's Gravenhage van den 11 october 1858. Bij dat vonnis was beslist, dat voormelde *Bade* tegen *J. H. Reutenbeek*, die den vorigen avond zijne dienst had verlaten, omdat zijn meester hem wilde dwingen zijne kudde op verboden terrein te weiden, op 14 augustus jl. eene schriftelijke klagt bij den burgemeester van Vrijenban had doen opmaken, als zoude die knecht hem drie schapen hebben ontstolen; dat die schapen daarop door den klager zijn gevonden en aangewezen in de kudde schapen van een broeder van zijnen knecht te 's Hage; dat daarop de verdachte knecht is gevangen genomen; dat intusschen de daarop gevolgde instructie het bewijs had opgeleverd, dat de klager zijne aanklagt, in strijd met de waarheid en tegen beter weten in, had verzonnen, daar het bleek, dat de klager omstreeks vijf weken vóór de klagt de bedoelde schapen aan zijnen knecht had verkocht ter verrekening met zijn loon en dat die knecht dan ook reeds spoedig daarna die schapen naar de kudde van zijnen broeder te 's Hage had overgebragt; dat dan ook de raadkamer der Regtbank den van diefstal beklaagden knecht op 31 augustus jl., na preventieve gevangenis van 17 dagen, heeft doen in vrijheid stellen. Bij het vonnis, waarvan nu appel, was de oorsponkelijke klager dan ook schuldig verklaard aan lasterlijke aanklagt bij geschrift en veroordeeld tot correctionele gevangenistraf van zes maanden en geldboete van *f* 100, met ontzetting gedurende 5 jaren van de regten vermeld bij art. 8 der wet van 29 junij 1854 (*Staatsblad* n.° 102), terwijl daarbij aan den zich in de strafzaak gevoegd hebbende beleedigde partij (de vroeger in hechtenis geweest zijnde knecht) als schadevergoeding was toegewezen eene som van *f* 100. Nadat in deze zaak door den raadsheer mr. *van der Sande* rapport was uitgebragt, werd overgegaan tot het hooren van vijf getuigen, a décharge geroepen. De veroordeelde en appellant is voorts verdedigd door den heer advocaat mr. *Jac. v. Gigch*, die hoofdzakelijk trachtte te betoogen, dat hier geene aanbrenging bij geschrift bestond, gelijk bedoeld wordt in art. 373 C. P., en dat de veroordeelde bij het doen der aanklagt ter goedertrouw had gehandeld. Daarentegen werd bepleit door den heer advocaat-generaal mr. *W. F. G. L François*, de gegrondheid der strafactie en door den heer advocaat mr. *A. M. van Stipriaan Luïscius* de gegrondheid der vordering van de beleedigde partij. Het Hof zal op 23 dezer in deze zaak uitspraak doen

— Ll. maandag is in de gemeente Oud en Nieuw-Mathenesse aanbesteed het bouwen van een schoollokaal en onderwijzerswoning. Van de zes ingeleverde inschrijvingsbiljetten was het laagste dat van de heeren *van Binsbergen* en *Bellingwout*, timmerlieden alhier, en wel voor de som van *f* 9,999.

— De eergisteren en gisteren te Gorinchem gehouden paarden- en beestenmark: werd druk bezocht. Het aantal aangevoerde paarden wordt op omstreeks 3000 geschat. De handel was echter niet levendig, daar de verkoopers niet tot mindere prijzen wilden afgeven en er weinig buitenlandsche kooplieden aanwezig waren. De handel in rundvee was daarentegen levendig; er waren omstreeks 8000 stuks aangevoerd.

— Heden promoveerde aan de Leydsche Hoogeschool in de geneeskunde de heeren *G. J. G. Minderop* en *H. J. Sleurs*, beiden geboren te Rotterdam, na verdediging van akademische proefschriften, de eerstgenoemde over twee ziektegevallen, door den schrijver waargenomen, en de laatstgenoemde over het moerasgif.

— Op de Lek te Vreeswijk was heden morgen veel drijfijs, hetwelk 's namiddags was verminderd. Op den IJssel te Westervoort veel drijfijs. De stoomboot is wegens het vele drijfijs te Katerveer blijven liggen. Door den lagen waterstand is de overtogt aan dat veer met de pont gestremd. De overtogt geschiedt met de boot.

— Heden nacht, omstreeks half drie ure, ontstond brand op den N. Z. Achterburgwal, nabij de Lijnbaansteeg te Amsterdam, waarbij twee percelen, n.s 24 en 25, geheel zijn uitgebrand; het verschrikkelijkste van deze ramp is dat daarbij verscheiden menschen het leven verloren hebben: dezen morgen zijn reeds drie onkenbare en geheel verschroeide lijken in het puin gevonden, terwijl nog twee personen vermist worden; ook is een twaalfjarige knaap, *H. W. Voogt*, uit eene derde verdieping gesprongen en deerlijk verwond naar het gasthuis vervoerd.

— De werkzaamheden aan het nieuw te bouwen marinedok te Nieuwediep gaan tegenwoordig naar wensch vooruit. Men heeft minder last van de wellen, zoodat reeds een groot gedeelte van den vloer gelegd is. Het tegenwoordige gunstige weder draagt daartoe veel bij.

— De zestien personen, welke ten gevolge van de in de laatste dagen van julij en den 2 augustus te Tilburg plaats gehad hebbende volksverzameling in arrest genomen en gevankelijk naar 's Bosch zijn vervoerd, zijn eergisteren avond naar hunne betrekkingen teruggekeerd.

— Laatstl. zaturdag nacht is aan het verlaat, gemeente Steenwijkerwoud, ten huize van den veenbaas *B. C. Oort*, eene poging tot brandstichting gepleegd. Door spoedig aangebragte hulp en stil weder heeft men groote schade kunnen afwenden.

— Van den 5 tot en met den 12 dezer zijn 18 runderen in de provincie Friesland aan de besmettelijke longziekte gestorven en 25 door die ziekte aangetaste runderen voor rekening der eigenaars afgemaakt, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 januarij dezes jaar 4019.

— De waterhoogte te Arnhem was den 16 dezer 0.31 el.

De Rijnhoogte te Keulen was den 16 dezer 3 voet 5½ duim Rijnlandsch.

BURGERLIJKE STAND.

ROTTERDAM den 17 November.

OVERLEDEN: J. Samot, wed. van C. H. Roggeveen, 63 j. — M. Wemmeris, man van J. Valkenburg, 51 j. — J. Le Noble, d., 1 j. — M. Post, d., 7 m. — G. van Hoogteilingen, z., 10 m. — M. A. Rebourdouille, d., 8 m. — C. A. van der Zanden, wed. C. Ros, 73 j. — W. Groenendijk, jm., 24 j. — M. Nysse, wed. F. van der Velden, 70 j. — W. Sluyten, man van E. van Zon, 32 j.

BEVALLEN: P. Velthuizen, geb. de Klerk, levenl. z. — C. van Leeuwen, geb. Kleyweg, d. — A. Stolk, geb. de Geus, z. — J. P. Binkhorst, geb. Smit, d. — J. C. Eshuis, geb. Weeda, z. — D. F. Vermeulen, geb. Kleyweg, d. — E. M. van der Goes, geb. Ermerins, z. — M. E. Warmer, geb. Schmerman, d. — A. J. Aibon, geb. Witschey, d.

GEHUWD: J. H. Reinhardt, jm., 25 j., met J. J. Kastermans, jd., 28 j. — G. van Tol, jm., 26 j., met J. Frudiger, jd., 24 j. — K. H. Schenk, jm., 27 j., met J. van der Velden, jd., 22 j. — C. Sint Nicolaas, jm., 28 j. met M. Serry, jd., 20 j. — P. van Lier, jm., 24 j., met A. Kuyper, jd., 28 j. — J. Hartwig, wedr., 32 j., met M. Bruynse, jd., 28 j. — J. Tas, jm., 33 j., met H. W. van Tol, jd., 20 j. — J. Zollner, jm., 22 j., met W. de Hooge, jd., 24 j. — J. H. den Hertog, jm., 23 j., met A. Brand, jd., 24 j. — W. C. Elsing, jm., 38 j., met G. E. Kok, jd., 22 j. — G. Ridderhof, wedr., 36 j., met C. M. Castelijns, jd., 32 j. — A. J. F. Sitskoorn, jm., 22 j., met H. W. Schikhoff, jd., 19 j. — F. Timmermans, jm., 32 j., met G. van Vliet, jd., 23 j. — B. A. Bens, jm., 29 j., met M. C. C. Le Large, jd., 22 j. — M. J. Kleefkens, jm., 31 j., met C. Elsenbroek, jd., 21 j. — F. C. Delfos, jm., 27 j., met M. Triesman, jd., 22 j. — F. van Kampen, jm., 32 j., met A. H. Schouten, jd., 24 j. — A. de Hart, jm., 31 j., met C. Marks, jd., 32 j.

VERTREK der SPOORTREINEN.

WINTERDIENST.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rotterdam naar Amsterdam:	7.30, 11.40, 3.35, 6.30.
» » alleen tot 's Gravenhage:	9.45, 9.30.
» Amsterdam naar Rotterdam:	8.30, 11.30, 4.30, 7.30.
» 's Gravenhage alleen naar Rotterdam:	8.30, 3.44.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Rotterdam naar Antwerpen en Breda:	10.—, 2.45.
» Breda naar Rotterdam en Antwerpen:	6.50, 12.35, 5.20.
» Antwerpen naar Rotterdam en Breda:	7.45, 12.20;
alleen naar Breda en Moerdijk:	5.25.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPINGEN,

IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,

Woensdag den 17 November:

Een Winkelhuis, waarin de Boekhandel wordt gedreven, en Erve, aan de westzijde van de Weste-Wagenstraat, wijk 5, n.° 647. In trekgeld *f* 6200, daarboven *f* 650, verkocht.

N.° 1. Een Huis, ingerigt tot Timmermanswinkel, Bovenwoningen en Erve, aan de westzijde van de Botersloot, nabij de Vest, wijk 8, n.° 369. In trekgeld *f* 4000, daarboven *f* 100, verkocht.

N.° 2. Een Huis, met Open Plaats of Tuin, en Erve, aan de Karnemelkshaven, wijk 13, n.° 1066. In trekgeld *f* 3200, daarboven *f* 60, verkocht.

N.° 3. Een Huis en Erve, aan de noordzijde van de Sint-Jacobstraat, wijk 6, n.° 313. In trekgeld *f* 1925, daarboven *f* 30, verkocht.

N.° 4. Een Huis en Erve, in den Leerengang, wijk 3, n.° 610. In trekgeld *f* 370, daarboven *f* 170, verkocht.

Een Pand, waarin de Rijtuig- en Wagenmakerij wordt uitgeoefend, en Erve, aan de zuidzijde van de Hoogstraat, wijk 11, n.° 281. In trekgeld *f* 4825.

ZEETIJDINGEN.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 17 nov. Gearriveerd *Earl of Auckland* (st.) v. Londen. — Vertrokken *Sperwer*, Lambach, n. Rio-Janeiro; *Blue Jacket*, King, n. Cardiff, en *Sheldrake* (st.) n. Hartlepool. — Bij den Oosterwal ten anker *Johanna Maria*, Overgaauw, v. Texel; eene sleepboot is derwaarts vertrokken; de wind O. N. O. — N. O.

BRIELLE 17 nov. (O. N. O.) Gearriveerd *Batavier* (st.) en *Concordia* (st.), beiden v. Londen, en *Norfolk* (st.) van Goole. — Vertrokken *Sarah*, Purvis, *Strocco*, Miller, *Anna*, Staal, en *Jasper*, Evans, alle vier n. Newcastle; *Albatross*, Booth, naar Grangemouth; *Martha*, Topzant, n. Abbeville; *Seahorse* (st.) n. Hull; *Prins van Oranje* (st.) n. Duinkerken, en *Arend*, Goosens, n. Bergen. — Van deze zeilschepen zijn in zee gekomen de *Anna*, *Jasper* en *Martha*, doch de overige in den Put geankerd.

MAASSLUIS 17 november. Vertrokken *Countess*, Stevens, naar Hartlepool; de wind N. O.

BROUWERSHAVEN 17 nov. Niets gepasseerd; O. N. O., mistig.

TEXEL 16 nov. (O.) Gearriveerd niets. — Vertrokken *Princes Louise*, Apeness, n. Frederikstad.

VLISSINGEN 14 novemb. Op de Schelde gearriveerd, voor Antwerpen bestemd, *Alvoen*, Haraldsen, van Venetië; *Europa*, Pienschke, en *Phoenix*, Kuiper, beiden van Liverpool. — Vertrokken *Anneberg*, Matthiessen, naar Rio-Grande, en *Lochinvar*, Cole, n. New-Orleans.

VLISSINGEN 15 nov. De Engelsche schepen *Roberts*, kapit. M'Farlane, en *Vulcan*, kapit. Gooding, beiden van Middlesbro' naar Rotterdam, zijn alhier met schade binnengeloopen.

Buitenland.

Aangekomen:

DJAMBI 11 sept. *Regina Maris*, Ouweband, Batavia; alles wel aan boord.

TRIEST 11 nov. *Herstelling*, Duiven, Hamburg.

VENETIE 10 nov. *Petrus Jacobus*, de Jonge, Amsterdam.

MESSINA 6 nov. *Zorg en Vlijt*, Mulder, Genua.

ST. UBES 27 oct. *Jantina*, de Vries, Lissabon (is 2 nov. naar Harlingen gezeild); *Ceres*, Meuldijk, Lissabon (is 2 november naar Maassluis gezeild).

OPORTO 2 nov. *Catharina*, Zeegers, en 3 dito *Nachina Lammechina*, Rijnberg, beiden Newcastle.

SANTANDER vóór 10 nov. *Asturiana*, Valdez, Amst. en Bilbao.

PENZANCE 15 nov. de Ned. schoener *Thetis*, kapit. Bakker, Triest naar Hamburg (62 dagen reis); twee man der equipage waren gestorven.

PLYMOUTH 14 november *Bérénice* (st.), Bakema, Malaga en Gibraltar naar Southampton en Amst., wegens gebrek aan steenkolen; *Kate*, Couth, Rotterdam.

DEAL 13 nov. *Cornelis Gips*, van Rijn van Alkemade, Londen naar Adelaide (heeft de reis voortgezet).

ROCHESTER 13 nov. *John & Charles*, Hopkins, Rotterdam.

LONDEN 15 nov. *Johann Wilhelm*, Meijer, Harlingen; — 16 dito *Cornelia*, Fortuin, Workum.

YARMOUTH 12 nov. *Fox*, King, Rotterdam; *Maria*, Molenaar, Nieuwe Diep.

HULL 14 nov. *Vivid*, Elliott, Rotterdam.

BLYTH 12 nov. *Gleaner*, Cole, *Grisette*, Darricarrère, en 14 dito *Vriendschap*, Visser, alle drie Rotterdam.

STOCKTON 13 nov. *Thirsk*, Hymes, Rotterdam.

HARTLEPOOL 12 nov. *Johann Alfred*, Paulsen, Schiedam; — 13 dito *Blandina*, Schuldt, en *Ida Elise*, Jörgensen, beiden Rott.; *Adriana Francisca*, van Eyk, Vlissingen; — 14 *Naiad*, Rochester, *Juno*, Mahlmann, en *Mary's*, Squibb, alle drie Schiedam.

SUNDERLAND 12 november *Betsey*, Henderson, en *Wm. & Catherine*, Chambers, beiden Rotterdam; — 13 dito *One*, Pennock, Rotterdam; — 14 *Alarm* en *William & John*, Watt, beiden Dordt.

SHIELDS 13 nov. *Wilhelmina Catharina*, Kiel, en *Jacobus*, van Duyn, beiden Amsterdam; — 14 dito *Cygnet*, Boyce, en *Nuova Elaria*, Ferro, beiden Rott.; *Orient*, Whitehead, *Hilda*, Stewart, *Sophie*, Svarrer, *Earl Talbot*, Simpson, en *Wm. Mason*, Gardner, alle vijf Schiedam; *Dr. Winterbottom*, Williams, Maassluis; *Osiris*, Cramer, Nieuwediep; *Chance*, Martin, Middelburg; *True Briton*, Emery, Dordrecht; *Henriette*, Vinken, Londen; *H. Willebrordus*, Timmermans, Hull; *Heidewika Regina*, Pekelder, Yarmouth; — 15 *Iris*, Lepart, *Scipio*, Lovell, *John Barry*, Dixon, *N. R. Gazfabriek*, de Goede, *Rambler*, Howard, en *Margaretha Hendrika*, Datema, alle zes Rotterdam; *Isabella*, Dunn, en *Norfolk Lass*, Easter, beiden Dordrecht, *Drewes Romeling*, van Lier, Yarmouth.

KIRKALDY 13 nov. *Vertrouwen*, Dekker, Koningsbergen.

BONESS 13 nov. *Cleopatra*, Austwick, Rotterdam.

DUNDEE 12 nov. *Ann Mitchell*, Chambers, Rott.; *Stad Goor*, Veldhuis, Harburg; *Renzina*, Prak, Riga.

LEITH 13 nov. *Jan Hero*, Naatje, Koningsbergen; *Watsons*, Reid, Rotterdam.

ALTONA 14 nov. *Sophia Klasina*, Wolthekker, Aberdour.

Op de ELVE 15 nov. *Dirkje*, Poort, Amsterdam.

BREMERHAVEN 14 nov. *Klasina*, Klein, Husum; *Hillechina Alida*, Meijer, Stockholm.

VAREL 12 nov. *Ettje Berg*, Post, Firth of Forth.

PILLAU 13 nov. *Johannes*, Kopper, Amsterdam.

SVINOER vóór 31 oct. *Tweelingen*, van der Laan, Hyères.

Bij KOPENHAGEN 13 nov. *Heilina*, Panjer, Libau n. Grimsby.

In de SOND 12 nov. *Bernhard*, Beckmann, Nerva naar Amst.; *Sieberlina*, Ringeling, Dordrecht n. Dantzig; — 13 nov. Nederl. schoener W n.° 5 (*Geerdina*, van der Wal); *Dina Immechina*, de Jongh, n. Rotterdam, *Zeevaart*, Landeweer, *Margrietha*, de Winter, *Juliana Louisa*, Hoven, en *Catharina Knelsina*, Vos, alle vier naar Amsterdam, alle vijf van St. Petersburg; *Fenna*, Jager, Dantzig n. Harlingen; *Hermanus Gerardus*, Rosenberg, en *Alida Hendrika*, Bieze, beide Nerva n. Grimsby; *Witus*, Svensson, Trelleborg n. Holland; — 14 nov. *Sallandt*, Jonker, Cardiff n. Pillau; de wind N. O.

Vertrokken:

BATAVIA 22 sept. *Nijverheid*, Kerkstra, Amsterdam.

GENUA 11 nov. *Alida Sinnige*, Dik, Amsterdam.

CADIX 29 oct. *Catharina*, de Boer, Rio-Grande.

ST. MALO 11 nov. *Diligente*, Amicelle, Rotterdam.

CHERBOURG 12 nov. *Nouvelle Zélie*, Gouzer, Amsterdam.

CARDIFF 14 nov. *Harmanna*, Veling, Malaga.

GUERNSEY 12 nov. *Admiral Windham*, Allcock, Rotterdam.

POOLE 13 nov. *Dutch Trader*, Hellier, Rotterdam.

PORTSMOUTH 14 nov. *Marianne*, Grönbeck, (van Batavia) Amst.

HULL 13 nov. *Anna* (st.), Altona, Bergen.

GENT 15 nov. *Antje*, Mulder, Sunderland.

CUXHAVEN 15 nov. *Albertina*, Zwaal, Shields.

WARNEMUNDE 12 nov. *Maria*, van der Star, Hull; *Noordster*, Mooi, Londen.

BOLDERAA 9 nov. *Vrouwina*, Duit, Elseneur.

KROONSTAD 7 nov. *Eendragt*, Bos, *Cornelia*, Nieboer, en *Johannes*, Dubblenga, alle drie Londen; *Johanna Catharina*, Kuen, Hull; *Neelina Jettina*, Kuipers, Bristol; *Dorthea Christina*, Poelman, Gainsbro'; *Afiena*, Goosens, Perth; *Thorbecke*, Witting, Oostkust van Groot-Brittanje; *Hendrika*, Wegener, *Jenny*, van Wijk, *Jonge Brechtus*, Teensma, *Louisa Helena*, Aggen, *Helena*, Diepenbroek, *Anna Catharina*, Grilk, *Jacoba Gezina*, de Groot, en *Jonge Andries*, Steffens, alle acht Amsterdam; *Lucia Hendrika*, Dekker, *Harmanna Das*, Das, en *Jantina Alida*, Plebes, alle drie Elseneur; *Coert Cornelis*, Klontje, Stockholm.

Uitgeklaard:

LIVERPOOL 15 nov. *Garland*, Withey, Rotterdam.

LONDEN 15 nov. *Hiram*, Roelfsema, Rio-Janeiro; *Trijntje*, Visser, Rotterdam; *Helena Florentina*, Rozenbeek, Warberg.

In lading:

LIVERPOOL 13 nov. *Joan Melchior Kemper*, Salm, Batavia.

LONDEN 16 nov. *Nickerie Packet*, Nickerie; *Jonge Gerrit*, Hazewinkel, Groningen; *Vier Gebroeders*, Janknegt, en *Jantina*, Lunenberg, beiden Amsterdam.

MALAGA 15 nov. (Per Telegraaf.) Het Ned. brigantijnschip *Maria Laurentia*, kapit. Frey, van Newport naar Valencia, is den 10 dezer bij hevigen storm op deze kust, eene mijl O. van Toremolino, gezonken. Van de equipage is slechts een man gered.

SHIELDS 14 nov. Het Nederl. kofschip *Marianne*, kapit. Vlas, van Ipswich, in den afgeloopen nacht te ver onder den wind komende, is bij het binnenloopen alhier op het Herdsand vastgeraakt, doch met hoog water zonder belangrijke schade weder afgekomen.

KOPENHAGEN 13 nov. Volgens berigt van Grenaae is het Ned. kofschip *Hendrik Carel*, kapit. Nieboer, van St. Petersburg met haver naar Londen bestemd, des namiddags van 6 dezer op de hoogte van Grenaae gestrand. De bemanning benevens het gezin van den kapitein is gered. De inventaris is geborgen, doch het schip zal weg zijn. Men hoopt de lading gedeeltelijk beschadigd te bergen.

Gepraaid:

Den 23 october, op 46 gr. 4 min. NB. en 7 gr. 20 min. WL., een Ned. kofschip, toonende vlag waarin G R n.° 16.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Jannetje*, kapit. *A. Lupcke*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor; vertrekt 21 November. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer, Hudig en Blokhuyzen* en *W. Ruys J. Ds.*

BELFAST, het Nederl. Kofschip *Industrie*, kapit. *H. P. H. Puister*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

GIBRALTAR, het Nederl. Schip *Visscherij en Handel*, kapitein *C. Ydo*. Adres bij *Seeuwen en Co.*

GIBRALTAR en PALERMO, het Nederl. Schoenerschip *Pomona*, kapit. *C. v d Sloot*. Adres bij *Seeuwen en Co.*

LISSABON, het Nederl. Galjoot *Kleinkinderen*, kapit. *J. Manneken*. Adres bij *Seeuwen en Co.*

LIVORNO, het Nederlandsch Kofschip *Alberdina*, kapitein *E. J. Deddes*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

MALTHA en MESSINA, het Nederl. Schip *Wilhelmina*, kapitein *H. de Goede* Adres bij *Seeuwen en Co.*

Te Vlaardingen.

GIBRALTAR, MALTA, PALERMO en MESSINA, het Nederl. Hoekerschip *Oceaan*, kapit. *G. van Duffelen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BEURSBERIGTEN.

PARIJS den 17 November.

Frankrijk 3 pc. 74. 95. Spanje 1½ pc. 30⅜, dito Binnenl. 3 pc. 42.

LONDEN den 17 November.

De Geconsolideerden 3 pc. 98⅛ a ¼. Spanje 1½ pc. 30⅞ a 31⅛, dito Buitenlandsche 3 pc. 47 a ½, dito Cert. 5¾ a 6¼, dito Amort. 10½ a 11½. Mexico 3 pc. 20 a ½. Ecuador 15 a ½. Illinois Shares 76 a 78; dito Bonds 81 a 83.

WEENEN den 16 November.

Nationale Metalliek 5 pc. 86. 20, Metalliek 5 pc. 88. 10. Wissel Londen *f* 10. 27½.

ANTWERPEN den 17 November.

Spanje 1½ pc. 29⅜, dito Binnenl. 3 pc. 41½. Metalliek 5 pc. 81¾, dito Nationale 5 pc 82.

AMSTERDAM den 17 November.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld	2½	pCt.	64 3/16		
» dito dito	3	»	75¼	75 15/16	
» dito dito	4	»	98⅛		
» Amort.-Syndicaat	3½	»			
» Handel-Maatschappij	4½	»	141¾	142	
» O. I. Leening	4	»	97 15/16	98	
» Leen. Holl.-Spoorweg	4½	»			
» Rijn-Spoorweg	4½	»			
» Maatsch. v. Weldadigh.	4	»			
BELGIE, Cert. bij *Rothschild*	2½	»	53½		
FRANKR., Certificaten	3	»			
SPANJE, Buitenlandsche	1½	»	30 3/16	30⅛	30 3/16
» dito	3	»			
» Binnenl. a *f* 6000	3	»	41⅛	41 3/16	41⅛
» Amortisable Schuld			10½	10 9/16	
» Bewijsen van Coupons					
PORTUG., Oblig.	3	pCt.	46¾		
» dito 1856/57	3	»	45½	45 9/16	
» dito Uitg.			29½		
RUSLAND, Obl. bij *Hope & Co.*	5	»	105¾	106	106
» dito dito 1828/29	5	»	103¾		
» Cert. dito 1831/33	5	»	91⅛	91⅜	
» dito dito 1840	4	»	86⅜		
» dito bij *Stieglitz*	4	»	86½		
» dito » dito Nieuwe	5	»			
» dito » dito 1855 dito	5	»	102⅛	102½	102 3/16
» dito te Londen	4½	»	98⅜		
» dito van Assign.	6	»	66½		
» Inschr. dito	6	»			
POLEN, Aand. 1835, *fl.* 500		*f*	157½	158	
» Obligatien	4	pCt.	81¾		
OOSTENR., Obl. bij *Goll en Co.*	5	»			
» dito dito	4	»	63½		
» dito Metall. Oude	5	»	77¾	78	77 13/16
» d.° Nieuwe bet. te Amst.	5	»	87⅜	87½	87 7/16
» dito Nation. Metalliek.	5	»	78 3/16	78 5/16	78¼
» dito Metalliek	2½	»	39⅜	39½	39 11/16
» Weener Aand. fl. 250.	4	» *f*	334	335	
BRAZILIE, 1824, £ 100,	5	»	99¾		
EQUADOR, £ 100	1	»	15⅜		
» Onbepaalde	1	»	15 1/16		
VENEZ., Oblig.	5	»	38⅜	38⅞	
» Uitgest.	2½	»	14 5/16	14 7/16	
GRENADA, Oblig.	3½	»	18 5/16	18⅛	18½
» Uitgestelde			5 11/16		
MEXICO, Oblig.	3	»	18⅜		
» dito Onbepaalde	3	»			
ILLINOIS.	7	»	85⅛		

Handel-Maatschappij 141⅞ cont. Rusland, Spoorw. Aand., 5 pc., 78 a 78½, gebl. 78½. dito volgef. 5 pc., *f* 245⅜ a 246½. Weener Bankactien *f* 1115. Brazilië, 1839, £ 100, 5 pc., 99⅜; dito 1843, £ 100, 5 pc., 99½. Louisiana, 5 pc., 101½.

Beleening 3½ pc. Prolongatie 3½ a 4 pc. Disconto 3½ pc.

De stemming was over het geheel, zoowel voor Hollandsche als voor vreemde fondsen, willig; voor Hollandsche 2½ pc. Oostenrijksche en Spaansche fondsen was veel vraag.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 64 3/16. Spanje, 1½ pc., 30 3/16; dito Binnenl., 3 pc., 41⅛. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 77 13/16; dito Nationale, 5 pc., 78 3/16.

ROTTERDAM den 17 November.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld	2½	pCt.	64 1/16	64 3/16	64 3/16
» » »	4	»	98		
SPANJE, Oblig. 3 nu	1½	»	30 3/16		
» Binnenlandsche a 6/m.	3	»	41⅛		
PORTUGAL, Obl. te Londen 1856/57	3	»	45½		
RUSLAND, Obl. bij *Stieglitz* 1855.	5	»	102 3/16		
» » » *Baring*	4½	»	98⅜		
OOSTENRIJK, Metalliek	2½	»	39⅜		
» Oude	5	»	77 13/16		
» Nieuwe Rente Amst.	5	»	87 5/16	87 7/16	87½
» Nationale	5	»	78 3/16		
GRENADA,	3½	»	18⅛		
» Uitgest.		»	5 11/16		
Fr. Oost. Spoorw. Org. *Hope*		*f*	130½	130⅜	103⅜

Binnenlandsche fondsen met eenigen handel vast in prijs. Buitenl mede over het geheel prijshoudend, met tamelijk veel omzet in 5 pc. Nationale Oostenrijk.

Laatste prijzen ten 3 ure: Portugal 1856/57, 3 pc., 45½.

NB. Gisteren zijn Badensche Loten abusief genoteerd *f* 57, zijnde er niets in omgegaan.

WISSELKOERS.

ROTTERDAM den 17 November.

Londen	3/m. *f* 11.61½	Hamburg..	3/m. *f* 34⅜
	2/m. - 11.63⅜		2/m. - 34⅜
	1/m. - — —		kort - 35
	kort - 11.70	St. Petersb.	2/m. -170
Parijs...	3/m. - 55⅜	Frankf.a/M	6/w. - 99
	2/m. - 55½	Augsburg..	6/w. - 85½
	1/m. -	Weenen....	6/w. 110½
	kort - 55⅜	Triest......	6/w. 110½
Bord...	2/m. - 55⅜	Livorno....	2/m. - 39½
	kort - 55⅜	Genua	2/m. - 45⅜
	3/m. - —	Napels	2/m. - 80½
		Disconto...	3½ en 4 pc.
		Antwerpen,	kort 1½ pc. V

MARKTBERIGTEN.

SCHIEDAM den 17 November.

GRANEN. Gerst, verkocht: 129 ℔ Coursche *f* 183 3/m.; 134 ℔ Zweedsche *f* 174 kont., *f* 176 6/w.; 131 ℔ dito *f* 171 kont.

MOUTWIJN .... per Ned. vat zonder fust	*f* 14. —	zonder de belasting.
JENEVER .... » » » » »	- 19. 50	
AMST. PROEF .... » » » »	- 20. 75	
SPOELING	- 1. 60 per ketel.	

AMSTERDAM den 17 November.

GRANEN enz. Tarwe zonder handel. Rogge onveranderd; 126 ℔ Pruiss. *f* 192; 116 ℔ Petersb. *f* 169; 112, 113 ℔ dito *f* 150, veil-conditie bij partij. Gerst en Haver zonder handel. Boekweit iets hooger; 119, 121 ℔ Holsteinsche *f* 183, *f* 188.

ZADEN enz. Koolzaad: Najaar £ ½ hooger; op 9 v. Olie te leveren in November £ 76. Raapolie: op 6/w. *f* 44½, vlieg. *f* 43 in de stad; 1 Dec. *f* 41⅜ a *f* 41½; 1 Mei *f* 42⅜ a ½. Lijnolie op levering flaauwer: op 6/w. *f* 31½, vlieg. *f* 30, 1 Dec. *f* 29½, 1 Maart *f* 30½ a *f* 30. 1 April *f* 30½ a ⅜, ½, 1 Mei *f* 30⅜. Hennepolie op 6/w. *f* 36½, vlieg. *f* 35. Raapkoeken per 1040 st. *f* 80 a *f* 85. Lijnkoeken per 104 st. *f* 11 a *f* 13.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM den 17 November.

TABAK. Heden werden afgedaan 38 en 19 v. Maryland ex *Isabella*.

VRUCHTEN. De 1400 heele en halve kisten Jarig Valencia Rozijn zijn heden in veiling opgehouden tot *f* 8½.

ARAK. Heden zijn alhier voor Amsterdam afgedaan 23 leggers per *Fop Smit*.

AMSTERDAM den 17 November.

TABAK. Afloop der heden gehouden veilingen: 1346 p. Java VDS. A en B verk. tot 10½ a 115 c., dooreen tot 43 c. 535 p. dito BN verk. tot 15½ a 80½ c., dooreen tot 35⅜ c.; 1052 p. dito GV verk. tot 10 a 105½ c., dooreen tot 40½ c.; 1104 p. dito BJDL verk tot 26½ a 146½ c., dooreen tot 91½ c.

TIN. Van Panca verneemt men den verkoop van 700 bl. alhier tot *f* 71½ en van 600 bl. te Rotterdam tot *f* 71.

LONDEN den 15 November.

GRAANMARKT. Binnenl. Tarwe vond moeijelijk koopers tot de prijzen van vorigen maandag, voor buitenlandsche was maar matige vraag bij onveranderde prijzen. Meel flaauw. Gerst hooger en met veel omzet. Erwten en Boonen prijshoudend. In Haver ging weinig om. Lijnzaad en Klaverzaad onveranderd. — Van den 8 tot den 13 dezer werden ingevoerd 2537 q. binnenl. en 10,419 q. buitenl. Tarwe, 2825 q. binnenl. en 20,181 q. buitenl. Gerst, 5895 q. binnenl. en 88,497 q. buitenl. Haver en 2493 z. binnenl. en 1617 z. en 1085 v. buitenl. Meel.

VEEMARKT. Van het Vasteland werden gedurende de vorige week aangevoerd 1407 Runderen, 257 Kalveren, 6752 Schapen en 62 Varkens. Ter markt waren heden 5258 Runderen, 160 Kalveren, 24 6000 Schapen en Lammeren en 480 Varkens. Alleen in Runderen was de handel levendig.

ANTWERPEN den 16 November.

SUIKER. Voor Ruwe was veel vraag en vonden 950 k. nemers en van Geraffineerde zijn 125/m. kil. Crushed afgedaan. — GRANEN. De markt blijft in eene goede stemming. Voor ord. Fransche Tarwe betaalde men *f* 10 en voor mooije dito *f* 10½. Inl. Rogge vast en tot *f* 6¼ a *f* 6½ te koop; voor Fransche betaalde men *f* 6⅜ a *f* 6½. Gerst en Haver prijshoudend. Oliezaden zeer vast en de prijzen zijn *f* ½ hooger voor Lijnzaad. Koolzaad eveneens vaster; voor eene partij geel Bombay betaalde men *f* 16. In Riga Zaai-Lijnzaad zijn eenige zaken gedaan tot *f* 25½ a *f* 26 voor puike en *f* 24½ a *f* 25 voor ord. kwaliteit.

HAVRE den 14 November.

KATOEN. De markt is gisteren zonder verdere zaken afgeloopen. Van KOFFIJ zijn nog verkocht 289 b. ongew. Rio tot fr. 55 a 58. — Een partijtje van 5500 st. Buenos-Ayres HORENS is verkocht tot fr. 27. 50. — VERWHOUT. Wij vernemen den verkoop van 350 t. Carmen Camp. Hout per *Buenos-Ayres* direct zeilende tot fr. 10.

HAMBURG den 15 November.

GRANEN. Tarwe flaauw voor loco, op levering vast. Rogge in loco onveranderd: van Denemarken per voorjaar 122 ℔ mb. 61 geboden. — RAAPOLIE in loco 27.14, per Mei 28.4. — KOFFIJ vast.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd

F. C. DELFOS
met
M. TRIESMAN.

Rotterdam
17 *November* 1858.

Heden overleed, in den ouderdom van bijna 74 jaren, onze geliefde Moeder, TRIJNTJE ZOMER, Weduwe van LEENDERT DE ZANGER, in leven *Rietmattenmaakster*.

Cappelle op den IJssel
14 *November* 1858.

ARIE DE ZANGER, Lz.
M. DE ZANGER,
JONKHEID.

Dienende deze algemeene tevens tot bijzondere kennisgeving.

De **Affaire** zal door den eerst Ondergeteekende worden gecontinueerd, op de Firma van ***Wed. L. de Zanger en Zoon.***

Heden overleed ons geliefd Kind GIJSBERTA CHRISTINA, den leeftijd van ruim twee jaren bereikt hebbende.

Rotterdam
15 *November* 1858.

P. ZOETMULDER.
A. C. ZOETMULDER,
GANTERS.

Heden overleed zacht en kalm mijn veel geliefde Echtgenoote ADRIAANTJE VREESWIJK, in den ouderdom van bijna vier en vijftig jaren.

Nieuwe Tonge
16 *November* 1858.

D.[E] BREESNEE.

Algemeene kennisgeving.

Na eene allergelukkigste Echtverbindtenis van ruim 37 jaren, ontsliep heden in den Heer, tot bittere droefheid van mij, onze eenige Dochter en Behuwdzoon, mijne dierbare Echtgenoote CORNELIA ADRIANA GROEN VAN PRINSTERER.

's Gravenhage
den 17 *November* 1858.

M. A. F. H HOFFMAN.

Tweede Leesvergadering

van de ROTTERDAMSCHE AFDEELING der **Hollandsche Maatschappij** van **Fraaije Kunsten en Wetenschappen**, op Dingsdag 23 November 1858, des avonds ten zeven ure, in het Locaal in de Bierstraat.

Redenaar Dr. **A. DE JAGER.**

Bijdrage van Dr. **G. PH. F. GROSHANS.**

Namens het Bestuur,
H. C. VERNIERS VAN DER LOEFF,
Secretaris.

*** Bij Vonnis der Arrondissements Regtbank te Rotterdam, van den 10 November 1858, contradictoir gewezen tusschen den Heer Burgemeester der gemeente Rotterdam, als Hoofd van het Gemeentebestuur aldaar, Eischer, comparerende bij den Procureur *F. RUTCHAVER*, — en de Burgerlijke Vennootschap onder de Zinspreuk: *Door Harmonie*, te Rotterdam, Gedaagde, comparerende bij den Procureur Mr. *H. I. J. VAN CONVENT TEN OEVER*, — is de Onteigening uitgesproken en de Eigendoms Overdragt op de gemeente Rotterdam bevolen, geheel ten haren koste, van de navolgende **Perceelen ONROEREND GOED**, voorkomende op den Kadastralen Legger dier Gemeente, als:

64 Ellen **ERF**, sectie E, n.° 2202.
64 Ellen **ERF**, sectie E, n.° 2201.
64 Ellen **ERF**, sectie E, n.° 2200.
64 Ellen **ERF**, sectie E, n.° 2199, en
59 Ellen **ERF**, sectie E, n.° 2251.
Makende te zamen **3** Roeden **15** Ellen.

Alles staande ten name van de gedaagde Vennootschap, en zoo als dit nauwkeurig is aangeduid op de Plannen en Kaarten, die ter inzage van een ieder op de Secretarie der Gemeente hebben gelegen.

Zijnde bij dat Vonnis de door den Eischer aangeboden Som verklaard onvoldoende, en het bedrag der aan de gedaagde Vennootschap te verleenen schadeloosstelling vastgesteld op *negenduizend zevenhonderd Gulden*, met veroordeeling van den Eischer qq. in de kosten.

Wordende het tegenwoordig Uittreksel alzoo bekend gemaakt overeenkomstig het bepaalde bij Art. 54 van de Wet op de Onteigening ten Algemeenen Nutte van den 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n.° 125) en ingevolge de daartoe bij het Vonnis gedane aanwijzing.

De Officier van Justitie bij de
Arrondissements Regtbank te Rotterdam,
A. SIEWERTSZ VAN REESEMA,
Substituut.

BOUWGROND *te Koop.*

Wordt *TE KOOP* aangeboden een **STUK GROND**, gelegen op het beste gedeelte van den **Oost Singel** te Rotterdam. Te bevragen bij den Mr. Metselaar *WEYMANS LIGTENBERG*, aan de Delftschevaart, wijk 6, n.° 332.

Openbare Vrijwillige Verkooping.

JOHANNES HOGERSDIJK, Notaris, te Rotterdam, als last hebbende van zijnen Principaal, is voornemens om, op Woensdag den **24** November 1858, des namiddags ten **5** ure, in het Locaal der Verkoopingen aan de Gelderschekade aldaar, publiek te veilen en te verkoopen:

N.° 1. Een hecht, sterk, net betimmerd en goed onderhouden **PAND**, bestaande in twee BENEDENHUIZEN met TUINEN daarachter, welke op de Netste wijze aangelegd en beplant zijn en waarin achter gemakkelijk ingerigte MANGELKAMERS, voorts Twee BOVENHUIZEN, gedeelte **LAAN** en **ERVEN**, bevattende al deze Huizen onderscheiden Groote en Kleine Net Georneerde KAMERS met Marmeren Schoorsteenmantels, en verdere GEMAKKEN, tot Fatsoenlijke Woonhuizen behoorende, staande en gelegen op het beste en schoonste gedeelte van den Schiedamschen Singel, nevens de Laurierlaan, te Rotterdam, in welke Laan de Benedenhuizen eenen Vrijen In- en Uitgang hebben, gemerkt wijk **15**, n.s 636 en 637, bij het Kadaster dezer Gemeente bekend sectie A, n.s 2002, 2003 en 2004, te zamen groot **4** Roeden **78** Ellen.

Grondlasten *f* 184. 68. Verhuurd in vier Percelen, te zamen voor *f* 1790 's jaars.

N.° 2. Een hecht, sterk en bijzonder voordeelig gelegen **WINKELHUIS, BOVENHUIS en ERVE**, staande en gelegen aan de noordzijde van het Hang te Rotterdam, strekkende van de Straat tot aan het Water, gemerkt wijk **4**, n.° **26** en bij gemeld Kadaster bekend sectie O, n.° 171, groot **75** Ellen.

Grondlasten *f* 67. 82. Verhuurd in Twee Percelen, te zamen voor *f* 600 's jaars.

N.° 3. Een hecht, sterk en bijzonder aangenaam gelegen **STEENENHUIS**, met onderscheidene net Betimmerde VERTREKKEN, in Tras gemetselde KELDER, WELPUT en een daarachter gelegen grooten TUIN, zeer net aangelegd en goed beplant, voorts daarnevens gelegen Houten HUIS, gedeelte **LAAN** en **ERVE**, alles staande en gelegen aan de westzijde van de Kerklaan, nabij de Kruiskade, te Rotterdam, gemerkt wijk **15**, n.° 239, Kadaster sectie B, n.s 705, 1386 en 1387, te zamen groot **3** Roeden **48** Ellen.

Grondlasten *f* 15. 98. Verhuurd in twee Percelen, te zamen voor *f* 307. 20 's jaars.

Alles te aanvaarden den 1 Februarij 1859 en te zien twee dagen vóór en op den dag der veiling, het Pand N.° 1 van 12 tot 3 ure en de beide andere Panden van 10 tot 4 ure, allen op Permissiebiljetten door genoemden Notaris af te geven, ten wiens Kantore, aan de Korte Hoogstraat, wijk **5**, n.° 310, nadere informatien te bekomen zijn.

Riet- en Houtverkooping.

DIJKGRAAF en HOOGHEEMRADEN der **Buitengronden** van den Polder ***Varkensoord*** zullen op Donderdag den **25** November 1858, des voormiddags ten 9 ure, in het openbaar, ten Huize en Herberge van *Pieter de Lijster* Janszoon, te IJsselmonde, verkoopen:

Het **RIET-** en **HOUTGEWAS**, op voormelde Buitengronden gewassen en staande, en dat in zoodanige percelen als bij de Conditien van verkoop zullen worden opgegeven.

Inmiddels onderrigting te bekomen bij den Dijkgraaf PIETER KOOYMAN, te IJsselmonde, alsmede bij PIETER VAN BRUTEN, Watermolenaar, op den Watermolen van dezen Polder.

Openbare Vrijwillige Verkooping.

De Notarissen *JOHANNES HOGERSDIJK*, te Rotterdam, en *ISAÄC VAN DER POORT*, te Maasland residerende, zijn voornemens om in het Logement *de Moriaan*, te Maassluis, op Vrijdag den 26 November 1858, des morgens ten *elf* ure, te veilen en den 3 December daarna ter zelfder plaatse en ure te verkoopen:

Eene hechte, sterke, goed gelegene

BOUWMANSWONING,

STAL voor **18** stuks VEE, PAARDENSTAL, KARNMOLEN, HOOIBERG, WAGENHUIS, VARKENSCHUUR, Twee ARBEIDERSWONINGEN, TUIN, WERF en **ERVE**, genaamd *het Huis ter Lucht*, staande en gelegen in den Dijkpolder, gemeente Maasland, aan den Rijweg en Trekvaart tusschen het dorp Maasland en de stad Maassluis, Kadaster sectie H, n.s 230, 231, 232, 700, 701 en 699. Groot 30 Roeden 20 Ellen.

Aangeslagen in de Grondlasten op *f* 26. 03. Zijnde alleen de Twee Arbeiderswoningen verhuurd per week, makende *f* 119. 60 's jaars, en voorts alles te aanvaarden den **1** Mei 1859.

De veiling zal in twee Percelen en de afslag eerst afzonderlijk en daarna gecombineerd geschieden, en zal het te Veilene op aanvrage aan den Eigenaar of de Bewoners te bezigtigen zijn, terwijl overigens alle verdere informatien ten Kantore van genoemde Notarissen te bekomen zijn.

*** Bij *P. ENGELS* is verschenen:

DR J. J. PRINS,

Hoogleeraar te Leyden,

LEERREDENEN,

Prijs *f* 3.

Een twaalftal Leerredenen in één Bundel stichtelijke Lectuur zal zeker velen welkom zijn.

VERSCHEIDENHEID EN EENHEID.

CHRISTELIJKE GEZANGEN.

Prijs *f* 1, gebonden in Linnen *f* 1. 40.

De UITGEVER vertrouwt dat dit keurig Bundeltje **Stichtelijke Poëzij** van verschillende Dichters met genoegen zal ontvangen worden.

Te ROTTERDAM, bij

ARRENBERG & VAN REYN.